İş sağlığı ve güvenliği eğitimi

Kişisel koruyucu donanımlar

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu

ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu

ofis akademi

ASYA AKADEMİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİM KURUMU

Bu derste

- KKD ile ilgili mevzuat
- KKD ile ilgili genel bilgiler: tanım, CE işareti, kategoriler
- KKD seçimi ve kullanım kuralları
- KKD türleri ve örnekleri
- KKD kullanımını gerektiren işler
- Özet

Bölüm 1

Mevzuat ve genel bilgiler

İki temel yönetmelik, KKD tanımı, CE işareti ve kategoriler

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ofis akademi
ASYA AKADEMİ

KKD ile ilgili mevzuat

Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği (2016/425/AB)

RG 01.05.2019, sayı 30761.

- KKD'nin tasarım ve üretiminde temel sağlık ve güvenlik gereklerini belirler
- Piyasada bulundurma, CE işareti ve AB uygunluk beyanını düzenler
- İmalatçı, ithalatçı ve dağıtıcıların yükümlülükleri; piyasa gözetimi

KKD'lerin İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

RG 02.07.2013, sayı 28695.

- İşyerinde KKD'nin seçimi, kullanımı ve bakımı
- İşverenin ve çalışanın yükümlülükleri
- KKD gerektiren riskler ve işler (ekler)

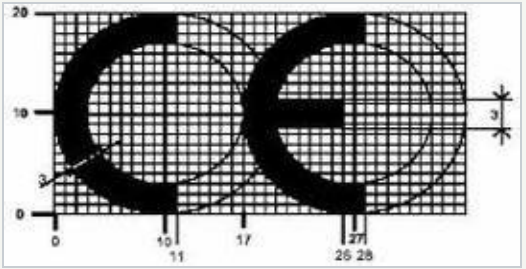
2004 tarihli eski KKD Yönetmeliği (89/686/AET) ve ona dayanan 2012 tarihli Kategorizasyon Tebliği yerini 2019 tarihli yönetmeliğe bırakmıştır. Piyasa gözetimi ve denetimi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca yapılır.

Kişisel koruyucu donanım nedir?

- Kişiyi sağlık veya güvenliğine yönelik bir veya birden fazla riske karşı korumak amacıyla giyilmek veya taşınmak üzere tasarlanan ve üretilen donanım.
- Bu donanımın değiştirilebilir parçaları ve koruma işlevi için gerekli olan bağlantı sistemleri de KKD sayılır.
- Birden fazla riske karşı korumak için imalatçı tarafından bir bütün hâline getirilmiş donanımlar da KKD'dir.
- KKD kullanımı, sağlık ve güvenlik koruma uygulamalarının **son aşamasıdır**.

CE işareti ve AB uygunluk beyanı

- **CE işareti:** Ürünün ilgili AB uyum mevzuatının temel sağlık ve güvenlik gereklerine uygun olduğunu gösteren işarettir; okunabilir ve silinmeyecek şekilde iliştirilir.
- **AB uygunluk beyanı:** İmalatçının, KKD'nin yönetmelik hükümlerine uygunluğunu beyan ettiği belgedir. Eski kaynaklarda "AT uygunluk beyanı" olarak geçer.
- **Piyasa gözetimi ve denetimi:** KKD'nin piyasaya arzı ve dağıtımı aşamasında veya piyasadayken yönetmeliğe uygun ve güvenli olup olmadığının Bakanlıkça denetlenmesi.
- Kategori III KKD'lerde CE işaretinin yanında onaylanmış kuruluşun kimlik numarası bulunur.

CE işareti

KKD kategorileri

Kategori	Risk düzeyi	Örnekler	Uygunluk değerlendirmesi
I	Minimal riskler	Bahçe eldiveni, güneş gözlüğü, hafif temizlik eldiveni	İmalatçının iç üretim kontrolü
II	I ve III dışında kalan riskler	Baret, darbeye dayanıklı gözlük, iş ayakkabısı, yüksek görünürlüklü giysi	Onaylanmış kuruluşça AB tip incelemesi
III	Ölüm veya geri dönüşü olmayan sağlık hasarı	Solunum koruyucuları, düşmeye karşı koruma, kimyasal giysi, elektrik eldiveni, zararlı gürültüye karşı kulak koruyucu, can yeleği	AB tip incelemesi ve onaylanmış kuruluşun üretim denetimi

2016/425/AB ile zararlı gürültüye karşı korunma ve can yelekleri Kategori II'den Kategori III'e alınmıştır. Doğru uygunluk değerlendirme yolunu seçmek imalatçının sorumluluğundadır.

Onaylanmış kuruluşlar

- Kategori I KKD'lerde imalatçı uygunluğu kendi sorumluluğunda değerlendirir ve AB uygunluk beyanı düzenler.
- Kategori II ve III KKD'ler onaylanmış kuruluş incelemesi gerektirir.
- Onaylanmış kuruluşlar, Türkiye'de Bakanlıkça atanan ve AB Komisyonunun NANDO veri tabanında kimlik numarasıyla listelenen uygunluk değerlendirme kuruluşlarıdır.
- Satın alma sırasında ürünün CE işareti, AB uygunluk beyanı, Türkçe kullanım kılavuzu ve (Kategori III'te) onaylanmış kuruluş numarası kontrol edilmelidir.

Eski sunumdaki RENAR, UKAS, BAM gibi örnekler akreditasyon veya ulusal kurumlardır; KKD için onaylanmış kuruluş listesinin yerine geçmez.

Bölüm 2

İşyerinde KKD kullanımı

KKD'lerin İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ofis akademi
ASYA AKADEMİ

Korunma uygulamalarında KKD'nin yeri

Toplu korunma uygulamaları

- Tehlikesiz olanla değiştirme
- Yalıtım ve koruma içine alma
- Makine koruyucuları
- Yerel ve genel havalandırma
- Yerel ve genel aydınlatma, iklimlendirme
- İşaretleme, sınırlama, uyarı levhaları

Kişiye yönelik korunma uygulamaları

- İşe uygun personel seçimi, eğitim ve denetim
- İşe giriş, periyodik ve işe dönüş sağlık muayeneleri
- Rehabilitasyon çalışmaları
- **Kişisel koruyucu donanımların kullanımı**

İşveren, toplu korunma tedbirlerine kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik verir (6331 sayılı Kanun m.5).

Genel kural (m.5)

- KKD, risklerin toplu korunmayı sağlayacak teknik önlemlerle veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği ya da tam olarak sınırlandırılamadığı durumlarda kullanılır.
- KKD; iş kazası ve meslek hastalığının önlenmesi, çalışanların sağlık ve güvenlik risklerinden korunması ve sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesi amacıyla kullanılır.
- İşveren toplu korunma tedbirlerine öncelik verir.

Genel hükümler (m.6) (1/2)

KKD, Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği'ne uygun olarak tasarlanmış ve üretilmiş olmalı ve;

- kendisi ek risk oluşturmadan ilgili riski önlemeye uygun olmalı,
- işyerindeki koşullara uygun olmalı,
- kullananın ergonomik gereksinimlerine ve sağlık durumuna uygun olmalı,
- gerekli ayarlamalar yapıldığında kullanana tam uymalı,
- CE işareti ve Türkçe kullanım kılavuzu bulunmalıdır.

Birden fazla KKD birlikte kullanılacaksa, birbirine uygun ve birlikte kullanıldığında koruyuculuğu azalmayan donanımlar seçilir.

Genel hükümler (m.6) (2/2)

- Kullanım şartları ve süreleri; riskin derecesi, maruziyet sıklığı, iş yerinin özellikleri ve KKD'nin performansına göre belirlenir.
- Tek kişiye ait olması esas olan KKD zorunlu olarak birden fazla kişi kullanacaksa hijyen önlemleri alınır.
- Her KKD için yeterli bilgi işyerinde bulunur ve kolayca ulaşılabilir.
- KKD işveren tarafından **ücretsiz** verilir; kullanım kılavuzuna göre bakımı, onarımı ve periyodik kontrolleri yapılır, hijyenik koşullarda saklanır.
- İşveren, KKD'nin hangi risklere karşı kullanılacağı konusunda çalışanı bilgilendirir.
- İşveren, KKD kullanımı konusunda **uygulamalı eğitim** verilmesini sağlar.
- KKD, istisnai durumlar dışında yalnızca amacına uygun kullanılır.
- KKD çalışanların kolayca erişebileceği yerlerde ve yeterli miktarda bulundurulur.
- KKD talimatlara uygun kullanılır; talimatlar çalışanlarca anlaşılır olmalıdır.

KKD’nin değerlendirilmesi ve seçimi (m.7)

- İşveren, risk değerlendirmesi sonucunda alınacak İSG tedbirleri ile kullanılması gereken KKD’yi belirler.
- Seçimden önce şu değerlendirme yapılır: diğer yöntemlerle önlenemeyen risklerin analizi; KKD’nin kendisinden kaynaklanabilecek riskler de dikkate alınarak bu risklere karşı gerekli özelliklerin tanımlanması; seçilecek KKD’nin özelliklerinin bu tanımla karşılaştırılması.
- KKD’nin herhangi bir parçasında değişiklik yapılırsa değerlendirme yeniden yapılır.
- Seçimde mümkün olduğunca kullanıcıların görüşü alınmalı ve deneme kullanımı yapılmalıdır.

Kullanım kuralları (m.8)

- İşveren, Ek-1'deki tabloya göre riskleri değerlendirir, KKD kullanılması gereken durumları belirler ve gerekli KKD'yi sağlar; doğru kullanılması için her türlü önlemi alır.
- Çalışanlar, 6331 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca kendilerine verilen KKD'yi doğru kullanmak, korumak ve uygun şekilde muhafaza etmekle yükümlüdür.
- Çalışanlar KKD'de gördükleri arıza veya eksikliği işverene bildirir; arızalı KKD giderilmeden kullanılmaz.
- KKD her zaman etkili çalışır durumda tutulur, temizlik ve bakımı yapılır, gerektiğinde yenilenir ve **her kullanımdan önce kontrol edilir**.

Eğitim

KKD kullananlar korunmanın gerekliliğini, KKD'nin neden başka bir yöntemin yerine veya yanında kullanıldığını ve sağlayacağı yararı anlamış olmalıdır. Eğitimde:

- Riski önlemek için alınan tedbirler
- Bu tedbirlere rağmen süren riskin düzeyi ve olası etkileri
- Korunma olmadığında oluşacak maruziyetin sonuçları
- KKD'nin hangi durumlarda etkili olmayacağı
- KKD'nin hangi etkilere karşı koruduğu
- Nasıl kullanılacağı ve ayarlanacağı
- Bakımının ve temizliğinin nasıl yapılacağı
- Nerede ve nasıl saklanacağı

anlatılmalı ve uygulamalı olarak gösterilmelidir.

Bölüm 3

KKD türleri

Baş, kulak, göz ve yüz, solunum, gövde, el ve kol, ayak, yüksekte çalışma ve cilt koruyucuları

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ofis akademi
ASYA AKADEMİ

Kişisel koruyucu donanım grupları

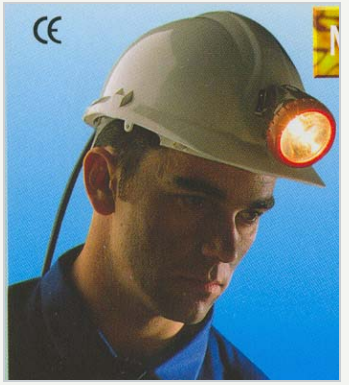
- Baş koruyucuları
- Kulak koruyucuları
- Göz ve yüz koruyucuları
- Solunum koruyucuları
- Gövde ve vücut koruyucuları
- El ve kol koruyucuları
- Ayak ve bacak koruyucuları
- Düşmeye karşı koruyucular
- Cilt koruyucuları

Baş koruyucuları

- **Endüstriyel baretler (TS EN 397):** düşen cisimlere ve darbelere karşı korur. Bazı modeller kısa süreli olarak 440 V AC'ye karşı da koruma sağlar.
- **Elektriksel yalıtkan baretler (TS EN 50365):** 1.000 V AC'ye kadar gerilim altındaki işler için; havalandırma deliği ve metal parçası yoktur.
- **Çene bağlı baretler (TS EN 12492):** yüksekte çalışma ve kurtarma işleri için.
- **Darbe kepleri (TS EN 812):** yalnızca sabit cisimlere çarpmaya karşı; düşen cisimlere karşı korumaz.
- Madenci baretleri lamba ve kulaklık bağlantılıdır; saç fileleri ve boneler saçın dönen makinelere kaptırılmasını önler.

Endüstriyel baret

Lambalı madenci bareti

Baretlerin kullanım kuralları

- Baretler iç donanımı (kafa bandı, ter bandı, beşik) çıkarılarak kullanılmaz; kafa bandı başa uyacak şekilde ayarlanır.
- Darbe almış, çatlamış veya rengi solmuş baretler değiştirilir.
- Kullanım ömrü için üreticinin talimatına uyulur; plastik baretler güneş ışığı ve kimyasallardan etkilenir, üretim tarihi kabuğun içinde yazar.
- Barete delik açılmaz, boya veya çözücü sürülmez, izin verilmeyen etiket yapıştırılmaz.
- Baretler düzenli olarak temizlenir ve kullanılmadığında güneş görmeyen, havadar bir yerde saklanır.

Kulaklıklı baret

Saç filesi

Eski kaynaklardaki “plastik baret 5 yıl kullanılır, 600 V’a kadar korur” gibi genel değerler yerine ürünün standardı ve kullanım kılavuzu esas alınmalıdır.

Kulak koruyucuları

- Gürültü maruziyeti **80 dB(A)** alt eylem değerini aştığında işveren kulak koruyucularını çalışanların kullanımına hazır bulundurur.
- Maruziyet **85 dB(A)** üst eylem değerine ulaştığında veya aştığında kulak koruyucuları kullanılır.
- Kulak koruyucusuyla birlikte **87 dB(A)** maruziyet sınır değeri hiçbir şekilde aşılamaz.
- Türleri: kulak tıkaçları, kulaklıklar (manşonlar), barete takılan kulaklıklar, iletişim donanımlı kulaklıklar.
- Seçimde koruyucunun ses azaltma değerine (SNR) bakılır; aşırı koruma da uyarıların duyulmasını engelleyebilir.

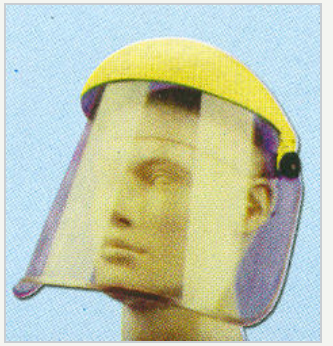
Kulak tıkaçları

Kulaklık

Göz ve yüz koruyucuları

- **Gözlükler (TS EN 166):** darbeye dayanıklı gözlükler uçuşan parçalara; kenar korumalı modeller yandan gelen tehlikelere; kapalı (gözü tamamen saran) gözlükler toz, sıçrama ve kimyasallara karşı.
- **Yüz siperleri:** uçuşan parçalar, sıvı ve kimyasal sıçramalarına, sıcak metal işlerinde ısıya karşı; barete takılabilir.
- **Kaynak koruyucuları (TS EN 175, TS EN 169, TS EN 379):** kaynak maskeleri ve el siperleri; otomatik kararan filtreli maskeler.
- Dökümhanelerde ve tav fırınlarında metal tel örgülü ısı siperleri kullanılır.

Yüz siperi

Otomatik kararan kaynak maskesi

Solunum koruyucuları: ne zaman ve hangisi?

Hava temizleyici (filtreli) koruyucular

- Ortam havasını filtreden geçirerek temizler
- Toz maskeleri, yarım yüz ve tam yüz maskeleri, motorlu fanlı sistemler
- **Oksijen eksikliği olan ortamlarda ve bilinmeyen yüksek konsantrasyonlarda kullanılmaz**

Hava besleyici (izole edici) koruyucular

- Temiz havayı hortumla dışarıdan veya taşınan tüpten sağlar
- Hava hatlı solunum cihazları, kendinden hava beslemeli solunum cihazları (SCBA)
- Tank, kuyu, kanalizasyon gibi kapalı alanlarda, oksijen eksikliğinde ve yüksek konsantrasyonlarda kullanılır

Solunum koruyucuları ancak havalandırma gibi toplu önlemler kurulamadığında veya yetersiz kaldığında kullanılır.

Solunum koruyucuları: filtre sınıfları

Filtre	Koruduğu etkenler	Renk
FFP1 / P1	Düşük toksisiteli tozlar	Beyaz
FFP2 / P2	Zararlı tozlar, dumanlar, sisler	Beyaz
FFP3 / P3	Toksik ve kanserojen tozlar, asbest, biyolojik etkenler	Beyaz
A	Kaynama noktası 65 °C üzerindeki organik gaz ve buharlar	Kahverengi
B	İnorganik gaz ve buharlar (klor, hidrojen sülfür)	Gri
E	Asit gazları (kükürt dioksit)	Sarı
K	Amonyak ve türevleri	Yeşil

Yarım yüz maskesi

Tam yüz maskesi

Partikül filtreleri TS EN 143 ve TS EN 149, gaz filtreleri TS EN 14387 standardına göre sınıflandırılır. Kombine filtreler (ör. A2P3) hem gaz hem partiküle karşı korur.

Solunum koruyucularının kullanımı

- Kullanıldığı yere ve amaca uygun seçilmelidir; ortamdaki etken ve konsantrasyonu bilinmelidir.
- Maskenin yüze tam oturduğu **yüz uyum testiyle** doğrulanmalı; sakal ve favori sızdırmaya yol açar.
- Her kullanımdan önce kontrol edilmeli, kullanımdan sonra filtreler çıkarılarak temizlenmelidir.
- Partikül filtreleri solunum zorlaştığında, gaz filtreleri koku veya tat hissedildiğinde ya da üreticinin belirttiği sürede değiştirilmelidir.
- Filtreler neme ve mekanik hasara karşı korunmalı; son kullanma tarihi geçen filtreler kullanılmamalıdır.

Hava beslemeli solunum cihazı

Filtreler

Gövde ve vücut koruyucuları

- Delinme, kesilme ve erimiş metal sıçramalarına karşı yelek, ceket ve önlükler; kaynak için TS EN ISO 11611, ısı ve aleve karşı TS EN ISO 11612 giysiler.
- Kimyasallara karşı koruyucu giysiler: gaz geçirmez (Tip 1) giysiden toz geçirmez (Tip 5) ve sınırlı sıçramaya karşı (Tip 6) giysilere kadar.
- Yüksek görünürlüklü giysiler (TS EN ISO 20471): trafik ve araç hareketinin olduğu alanlarda.
- Isıtmalı yelekler, can yelekleri, X ışınına karşı kurşunlu önlükler, termal ve iklime dayanıklı giysiler.

Kimyasal koruyucu giysi

Yüksek görünürlüklü giysi

El ve kol koruyucuları

Risk	Standart	Not
Mekanik (aşınma, kesilme, yırtılma, delinme)	TS EN 388	Darbe ve kesilmeye karşı metal örgülü eldivenler et ve kemik işlerinde
Kimyasallar ve mikroorganizmalar	TS EN ISO 374	Kauçuk, nitril, PVC; kimyasala göre malzeme seçilir
Isı ve alev	TS EN 407	Kromlu deri, aramid, alüminize kumaş
Soğuk	TS EN 511	Derin dondurucu ve soğuk hava işleri
Kaynak	TS EN 12477	Uzun konçlu deri eldiven
Elektrik	TS EN 60903	Sınıf 00 (500 V) ile Sınıf 4 (36 kV) arası; üzerinde sınıfı yazılı olmalı, her kullanımdan önce kontrol edilmeli

Dönen makinelerde (matkap, torna) eldiven kaptırma tehlikesi nedeniyle eldiven kullanılmamalıdır. Eski kaynaklarda geçen amyant (asbest) eldiven ve kolluklar yasaktır; yerine aramid veya alüminize malzemeler kullanılır.

Ayak ve bacak koruyucuları

- **Güvenlik ayakkabıları (TS EN ISO 20345):** 200 J darbeye dayanıklı burun koruması; S1, S2, S3 sınıfları; “P” delinmeye dayanıklı taban.
- **Antistatik ve iletken ayakkabılar:** patlayıcı ortamlarda vücuttaki statik elektriği toprağa iletir.
- **Yalıtkan ayakkabılar:** elektrik işlerinde; kuru ve sağlam olduklarında etkilidir.
- **Bot ve çizmeler:** sulu, çamurlu ve kimyasallı ortamlarda; dökümhanelerde kolay çıkarılabilir ayakkabılar.
- **Tozluklar ve dizlikler:** erimiş metal sıçramaları ve diz üstü çalışmalar için.

Güvenlik ayakkabıları

Çizme

Düşmeye karşı koruyucular

- **Tam vücut emniyet kemeri (TS EN 361):** düşüş durdurmada kullanılabilecek tek vücut taşıyıcısıdır; bel tipi kemerler düşüş durdurmada kullanılmaz.
- **Enerji sönümleyicili lanyard (TS EN 355)** veya **geri sarmalı düşüş durdurucu (TS EN 360)**.
- **Bağlantı elemanları (TS EN 362)** ve **ankraj noktaları (TS EN 795)**: ankraj, çalışanın üzerinde ve yeterli dayanımda olmalıdır.
- Düşüş mesafesi ve serbest alan hesaplanmalı; askıda kalan çalışanın hızla kurtarılması için kurtarma planı hazırlanmalıdır (askıda kalma travması).

Tam vücut emniyet kemeri

Enerji sönümleyicili lanyard

Cilt koruyucuları ve koruyucu giysiler

- **Cilt koruyucuları:** koruyucu kremler ve merhemler; eldivenin kullanılamadığı durumlarda tamamlayıcı olarak
- Koruyucu iş elbisesi (iki parçalı veya tulum)
- Makinelerden korunma sağlayan giysiler (delinme, kesilme)
- Kimyasallardan korunma sağlayan giysiler
- Kızılötesi ışınım ve erimiş metal sıçramalarına karşı giysiler
- Isıya dayanıklı ve termal giysiler
- Radyoaktif kirlilikten koruyan giysiler
- Toz ve gaz geçirmez giysiler
- Yansıtıcı (fosforlu) giysiler ve aksesuarlar
- Koruyucu örtüler

Bölüm 4

KKD gerektiren işler

KKD'lerin İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik eklerinden örnekler

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ofis akademi
ASYA AKADEMİ

Baş ve ayak koruyucuları gerektiren işler

Baret

- İnşaat, iskele, kalıp, montaj ve yıkım işleri
- Çelik yapı, köprü, kule, yüksek fırın ve enerji santrali işleri
- Tünel, maden, kuyu, hendek, taş ocağı ve hafriyat
- Patlatma; vinç, asansör ve konveyör çevresi; döküm ve haddehaneler
- Gemi yapımı, demiryolu, mezbaha

Güvenlik ayakkabısı

- **Delinmez tabanlı:** inşaat, iskele, yıkım, beton ve kalıp, şantiye ve depo, çatı işleri
- **Delinmez taban gerektirmeyen:** çelik yapılar, metal işleri, bakım-onarım, taş ve cam işleri, taşıma ve depolama, gemi yapımı
- **Isı yalıtkanlı:** çok sıcak veya soğuk malzemeler
- **Kolay çıkarılabilen:** erimiş madde sıçrama riski

Göz, yüz, solunum ve işitme koruyucuları gerektiren işler

Göz ve yüz

- Kaynak, taşlama ve kesme
- Taş yontma, keski ile çalışma, talaşlı imalat
- Aşındırıcı spreyler, asit, baz ve dezenfektanlar
- Erimiş maddeler, radyant ısı, lazer

Solunum

- Oksijen eksikliği veya zararlı gaz olabilecek kapalı alanlar
- Yüksek fırın, gaz konvertörleri, ağır metal dumanları
- Sprey boya, tozlu fırın içi işler
- Kuyu, kanalizasyon, soğutucu gaz kaçağı olabilecek depolar

İşitme

- Metal şekillendirme presleri
- Pnömatik matkaplar
- Havalimanı işleri
- Kazık çakma, ağaç ve tekstil işleri

El, kol, vücut ve düşmeye karşı koruma gerektiren işler

Giysi ve önlük

- Asit, baz ve aşındırıcı temizlik ürünleri
- Sıcak maddeler ve ısı etkisi
- Kumlama; derin dondurucu
- Kapalı alanda kaynak: ateşe dayanıklı giysi
- Et kesme ve kemik ayırma: delinmeye dayanıklı önlük
- Kaynak, demircilik, döküm: deri önlük

Eldiven ve kolluk

- Kaynak işleri
- Keskin kenarlı cisimlerin elle tutulması
- Asit ve baz çözeltileri
- Bıçakla sürekli kesim, kesim bıçağı değiştirme: metal örgülü eldiven

Diğer

- Açıkta, soğuk ve yağmurlu hava: iklime dayanıklı giysi
- Görünür olunması gereken yerler: yansıtıcı giysi
- İskele, prefabrik montaj, direk: emniyet kemeri
- Vinç kabini, sondaj kulesi, kuyu ve kanalizasyon: güvenlik halatı

Bölüm 5

Özet

KKD’nin etkili olması için temel ilkeler

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu
ofis akademi
ASYA AKADEMİ

KKD’nin etkili olması için

1
Doğru ihtiyaç
Toplu önlemlerle önlenemeyen riskler belirlenir

→

2
Doğru seçim
CE işaretli, riske, işe ve kişiye uygun KKD seçilir

→

3
Teslim ve eğitim
Ücretsiz verilir; teorik ve uygulamalı eğitim sağlanır

→

4
Denetim
Yöneticiler örnek olur, kullanım teşvik edilir ve denetlenir

→

5
Bakım ve yenileme
Kontrol, temizlik, bakım; gerektiğinde yenileme

KKD tam koruma sağlamalı, kendisi bir tehlike kaynağı olmamalı, kullanılan vücut kısmına ve işe tam uymalı, kullanımı kolay ve pratik olmalıdır.

Çalışanların yükümlülükleri

- Gerekli KKD'yi belirlenen şekilde ve talimatlara uygun olarak kullanmak
- KKD'yi korumak, uygun yerde ve uygun şekilde saklamak
- Her kullanımdan önce kontrol etmek; arıza veya eksikliği derhâl işverene bildirmek
- KKD seçimi ve kullanımı konusundaki görüş ve önerilerini yetkililere iletmek

Kaynaklar

- Kişisel Koruyucu Donanım Yönetmeliği (2016/425/AB), RG 01.05.2019, 30761.
- Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik, RG 02.07.2013, 28695.
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (m.5 ve m.19); Çalışanların Gürültü ile İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik (2013).
- ÇSGB, KKD piyasa gözetimi ve CE belgelendirme bilgilendirme yayınları.
- İlgili TS EN standartları (EN 397, 166, 149, 14387, 388, 374, 20345, 361 vb.).

İş sağlığı ve güvenliği eğitimi

Teşekkürler

YENİ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu

ULUDAĞ UZMAN AKADEMİ
iş sağlığı ve güvenliği eğitim kurumu

ofis akademi

ASYA AKADEMİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİM KURUMU